

**Sayın Başkan,
Meclisimizin Değerli Üyeleri,
Meclisimizin Saygıdeğer Onur Üyeleri,
Değerli Misafirler ve
Kıymetli Medya Mensupları,**

Ağustos ayı meclis toplantımızda görüşlerimi sizlerle paylaşmadan önce hepinizi şahsım ve Yönetim Kurulumuz adına saygı ve sevgiyle selamlıyorum.

Büyük fedakârlıklarla, eşine zor tanık olunabilecek bir mücadele sonucu kazanılan büyük zaferin yıldönümünü kutlamamıza sayılı günler var. 30 Ağustos Zafer Bayramını milletimize armağan etmiş olan şehitlerimiz ve gazilerimiz; takdire şayan cesaret ve kahramanlıklarıyla, toplumun kalbinde müstesna bir yere sahiptir. Toplumsal birlik ve beraberliğimizin test edilmek istendiği zorlu bir süreçten geçerken, geçmişte yaşanan sıkıntılı ve tehlikeli dönemleri akılda tutmakta fayda olduğuna inanıyorum. Bu anlayış eşliğinde bu toprakları vatan yapan aziz şehitlerimizi saygı ve rahmetle, gazilerimizi minnetle anıyorum. Hepinizin Zafer Bayramını şimdiden kutluyorum.

Yüksek bir katılımıla gerçekleştirilen 7 Haziran seçim sonuçları bir partiye tek başına hükümet kurma imkânını vermedi. Bu nedenle toplum olarak, geçen iki buçuk ay boyunca koalisyon için yapılan görüşme ve çabalara odaklandık. Bu süre zarfında, uzlaşma ve uzun vadeli bir siyasi çözüm için umutların yeşerdiğine de tanık olduk.

İçinde bulunduğumuz iç ve dış koşullar, belirsizliği ötelemek yerine, taşları yerine oturtacak kalıcı bir sonucu bir an önce

sağlamayı gerekli kılıyordu. Ancak, bir uzlaşi kültürünün gelişmesine katkı yapacak koalisyon arayışları tüm çabalara rağmen sonuçsuz kaldı.

Şimdi, kritik iç ve dış gelişmelerin yaşandığı bir süreçte, siyasi istikrar için tekrar milletin iradesine başvurulacak. Yaklaşık iki ay sonra yeniden sandık başına gideceğiz. Milletimizin her zaman olduğu gibi demokratik tecrübe ve sağduyu ile yine yüksek bir katılım eşliğinde yapacağı seçim sonucunda ihtiyaç duyulan doğru kararı vereceğine inanıyoruz.

Bu inancı ifade ederken şu hususa da değinmek istiyorum: Karamsar olmaya gerek olmamakla birlikte içinden geçtiğimiz zorlu süreci de hafife almamak gerekiyor. “Bize bir şey olmaz” şeklindeki ünlü milli refleksimizin hükmünün olmayacağı günlerdeyiz. Konuşmalıyız, tartışmalıyız, uyarmalıyız. Bundan kime ne zarar gelir? Yeter ki yapıcı olsun.

İşte bir süredir yeniden şiddet sarmalındayız. Silahların sesi, sözcüklerin sesini ve gücünü maalesef gölgeliyor. Ocaklara ve yüreklere ateş düşerken bir kere daha lanetlediğimiz bu terörün kime ne faydası var?

Özetle; sorumluluktan kaçmadan, herkesin üzerine düşeni yapması gereken bir dönemdeyiz. “Suya düşerek boğulmazsın, orada kalarak boğulursun” veciz ifadesinde olduğu gibi, zorluklar karşısında asıl tehlike ümitsizliğe kapılmaktan gelir. Ülkemizin ve milletimizin gücüne güvenelim. Geçmişte olduğu gibi, bugün de zorlukların üstesinden geleceğimizden hiç kimsenin kuşkusu olmasın.

Sayın Başkan ve Değerli Meclis Üyeleri,

İnsanlık yeni bir yüzyılın on beş yılını, geçen yüzyıldan farklı bir şekilde geride bırakıyor. Bu farklılık, insanlara bildiğimiz dünyanın geride kaldığı hissini yaşatırken, içinde bulunduğumuz dönemi anlamakta zorluklar yaşatıyor.

Dünya adeta pusulasını şaşırılmış durumda. Günümüzde küresel ve bölgesel ölçekte arka arkaya yaşanan olaylar, dünyayı derinden sarsarken, hep birlikte dünyanın giderek daha fazla kontrolden çıkmasından endişe ediyoruz.

İçinde şiddetin ve korkunun kol gezdiği dehşet verici bir jeopolitik tünelden geçiyoruz. Irak, Suriye ve Yemen'deki çatışmalar, dünya şehirlerinde artan toplumsal gerilim ve şiddet, Ortadoğu ve Afrika'dan Avrupa'ya doğru yaşanan ve sınırları her geçen gün daha fazla zorlayan göç dalgası, bu korku ve endişeleri giderek artırıyor. Bütün bu yaşananları yerel ve bölgesel olarak tanımlamak artık mümkün değil.

Diğer yandan dünya, global ekonomide adım adım yaklaşan kriz duvarına çarptı bile. Yaşananlar 2008 Krizi'ni hatırlatırken yeni bir küresel ekonomik yavaşlamadan söz ediliyor. Gelişmiş ülkelerin büyük fonları, gelişmekte olan ülkelerdeki varlıklarını büyük bir hızla azaltıyor. Öte yandan; merkez bankalarını kullanarak, piyasaya bol para sürülerek çözüm diye sunulan önlemlerin, ekonomileri toparlama noktasında bir işe yaramadığı artık görülmeye başlandı. Nitekim bunun ilk işaretlerini dünya piyasaları ve borsaları hafta başında "Kara Pazartesi" olarak yaşadı.

İşte bütün bu gelişmeleri bugün burada kıymetli bir konuğumuzla birlikte ele alacağız.

Sabancı Üniversitesi Öğretim Üyesi Profesör Doktor Sayın Fuat Keyman, “Küresel Düzensizlikler ve Ortadoğu’daki Gelişmelerin Bölgemiz ve Türkiye İçin Önemi ve Etkileri” konulu bu ayki meclis toplantımıza katıldığınız için teşekkür ediyor, hoş geldiniz diyorum.

Sayın Başkan ve Değerli Meclis Üyeleri,

Bu ayki ana gündem maddemizle ilgili görüşlerimi sizlerle paylaşmadan önce, dünya ve Türkiye ekonomisindeki bazı gelişmelere kısaca değinmek istiyorum.

ABD’nin faiz artırımını gündemdeki yerini ve önemini korumaya devam ediyor. FED, ekonominin faiz artırımını gerektirecek noktaya yaklaştığına, ancak hedefin altında seyreden enflasyonun ve küresel ekonomideki zayıflıkların faiz artırımını riskli kıldığına inanıyor.

Bu risk ifade edilmekle birlikte, faiz artırımında son viraja girilmiş görünüyor. Artık faiz artırımının zamanlamasından daha çok hızının belirleyici olacağına dikkat çekiliyor.

Bir başka önemli gelişmeye değinecek olursam: Çin Merkez Bankası 11 Ağustos günü beklenmedik bir adım atarak, sıkı bir şekilde kontrol ettiği para birimi yuan’ı devalüe etti. Ekonomik büyümesi yüzde 7’nin altına doğru gerileyen Çin, çare olarak para biriminin değerini düşürmüştür.

Bu gelişme, yuan’ın uluslararası bir rezerv para birimi olması yolunda atılmış bir adım olarak da değerlendirilmektedir. Bu

bağlamda ABD'nin önümüzdeki dönemde Çin'in yükselişine karşı Asya'daki ekonomik, politik, askeri faaliyetlerini arttırması da beklenebilir.

Şimdi Türkiye ekonomisindeki gelişmelere değinecek olursam: 2015'in ilk çeyreğinde yüzde 2,3 olan büyümenin ardından ikinci çeyrekte ciddi ivme kazanan sanayi üretim endeksi büyüme açısından olumlu bir sinyal vermiştir. Bununla birlikte biraz önce de ifade ettiğim gibi, koalisyon görüşmelerinin hükümet kurulamadan tamamlanması ve erken seçimin ilanı sonucu artan siyasi belirsizlik ekonomimizi fevkalade olumsuz etkilemektedir. Öyle ki, TL'deki sert değer kaybı, istikrarı ciddi biçimde sarsan jeopolitik gelişmeler ve tarihinin en zayıf değerlerinde seyreden tüketici güveni nedeniyle sanayinin belirttiğim performansını sürdürmesi kuşkuludur. Bütün bu nedenlerden dolayı sanayicimiz arzu ettiği büyümeyi gerçekleştirmekte zorlanıyor.

Zayıf seyreden ihracata ve özellikle Rusya kaynaklı olarak azalan turizm gelirlerine rağmen, ithalatta daha hızlı bir düşüş gerçekleşmesi dış dengeleri olumlu etkilemektedir. Ancak, doğrudan yatırımların zayıflığı ve rezervlerdeki erime sağlıklı bir görünüm arz etmemektedir. Buna ilaveten, yerli mevduat sahiplerinin tasarruflarını giderek yüksek oranda yabancı para birimlerine kaydırıyor olmaları ekonomideki durgunluk için ciddi bir uyarı olarak görülmelidir.

Karşı karşıya olduğumuz bu durum elbette arzu ettiğimiz bir tablo değildir. Siyasi hicivlerle hafife alınamayacak kadar kritik bir süreçten geçiyoruz. Bir kere daha vurgulayacak olursam; herkesin çok dikkatli ve duyarlı olmasına ihtiyaç

duyulmaktadır. Özellikle kanaat önderleri ve karar vericiler durumu doğru okumalı ve doğru kararlar vermelidir.

Olan, üretmenin sorumluluğunu ve yükünü taşıyan, işvereniyle, çalışanıyla birlikte biz üreticilere oluyor. İşte bu nedenle; üretenin akli, çalışanın akli, istihdam yaratanın akli polemik ve kısır tartışmalar yerine çözümlere odaklanmayı tercih ediyor.

Bu çözüme odaklı anlayışa dikkat çekerken, biraz önce ifade ettiğim üzücü tabloyu olumluya çevirecek kurumların başında siyaset kurumu gelmektedir. Çözüm geliştirme sanatı olarak görülen siyaset, devreye girmekte geç kalarak umutları heder etmemelidir. Aksi takdirde, toplumun tüm kesimlerinin ağır bir fatura ödeyeceğini burada özellikle ifade etmek istiyorum.

Sayın Başkan ve Değerli Meclis Üyeleri,

Şimdi ana gündem maddemizle ilgili düşüncelerimi sizlerle paylaşmak istiyorum:

Konuşmamın başında belirttiğim gibi, bildiğimiz dünya geride kaldı. Geride kalan dünyada; uzun vadeli planlar, tartışılmayan doğrular, geleceğe dair kolayca yapılan tahminler; insanlara güven ve analiz kolaylığı sağlıyordu.

Oysa bugün, dünyanın hal-i pürmelalini anlamakta zorluk çekiyoruz. İstikrarsızlık, düzensizlik ve belirsizlik dünyanın hal ve gidişatını anlamayı zorlaştıran faktörlerin başında geliyor.

Tek bir bakış açısıyla sorunlara yönelik fikir ve çözüm üretmek zorlaşırken; yarınlar için uzun vadeli planlar yapmak da artık o kadar kolay değil.

O halde karşımızdaki temel soru şudur: Bu zorluğun altında ne yatıyor? Geçmişe oranla bugün değişen nedir?

Bugün yaşanmakta olan olayları meydana getiren ve etkileyen değişkenlerin sayısı, küreselleşmenin sonucu olarak bir hayli artmıştır. Özetle, bilginin ve teknolojik gücün dolayısıyla da küreselleşmenin bugün ulaştığı aşamayla, toplumların olayları kontrol etme gücü zayıflamıştır. Her noktada başlayan değişimi denetim altında tutmak ve yönlendirmek neredeyse imkânsız hale gelmiştir.

Bu denetimsizlik ve kontrolsüzlük, doğal olarak dünya toplumları için bazı risklerin doğmasına neden oluyor. Dünya Ekonomik Forumu'nun "Küresel Riskler 2015 Raporu" bu bağlamda gerçekleşme olasılığı bulunan küresel riskleri özetle şu şekilde sıralıyor:

- ✓ Devletlerarası çatışma,
- ✓ Olağandışı iklim olayları,
- ✓ Ulusal yönetimde yetersizlik,
- ✓ Devlet çöküşü ya da krizi,
- ✓ İşsizlik ve siber saldırılar.

Raporda, korumacı politikaların artacağına da dikkat çekiliyor. Bu durum gerçekleşirse, küresel ekonominin işbirliği mantığı tehdit altına girecektir.

Küresel düzensizlik ve riskler bu tehlikeli gelişmeye maalesef kapı aralıyor. Ülkelerin ve toplumların korumacılığa yönelmesi, kısa vadede güven sağlasa da, orta ve uzun vadede çok olumsuz gelişmelere neden olabilir. Öyle ki, geçmişteki örnekler, korumacılığın savaşlar başta olmak üzere tehlikeli

gelişmelerin ortaya çıkmasına neden olduğunu ortaya koymaktadır.

Soğuk Savaş'tan sonra büyük bir birlik ve barış projesi olarak alkışlanan Avrupa Birliği'nin geleceğinin sorgulanıyor olması, küresel düzensizliği artıran bir başka gelişmedir.

Öte yandan, Rusya'nın Batı'dan gelen baskılar karşısında yeni bir Soğuk Savaş'ı tetikleyecek adımları atmaya başlaması da ayrı bir düzensizlik ve istikrarsızlık kaynağı haline gelmektedir.

Tarihsel açıdan bakıldığında Rusya, küresel ve bölgesel dengeleri her zaman etkileme gücüne sahip bir ülkedir. Batı dünyasının Rusya'yla yürüttüğü bilek güreşinin sonucunun, dünyanın yakın gelecekteki dengeleri açısından belirleyici bir öneme sahip olduğunu burada özellikle belirtmek istiyorum.

Sayın Başkan ve Değerli Meclis Üyeleri,

Ana gündem maddemiz olan küresel düzensizliğe Ortadoğu bağlamında baktığımızda, çok çarpıcı ve üzücü bir durumla karşılaşyoruz.

Klasik ordularla yapılan cephe savaşlarının yerini “vekâleten savaşlar” diye adlandırılan savaşlar almış durumda. Mezhep dürtüleri, rövanşist algılar bölgeyi bir kan gölüne çevirmiştir. Eli silahlı grupların sergilediği pervasız şiddet, çöken kamu düzeni ve milyonları yerinden eden göç dalgası, bunun ortaya çıkardığı trajediler insanları derinden sarsarken geleceğe dair endişeleri de artırıyor.

Bugün Suriye ve Irak'ta yaşanan çatışma ve krizlerde çok sayıda bölgesel ve küresel aktör rol almakta. Küresel aktörlerden biri olan Amerika, daha önce bölgeden çekileceğini ilan etmiş

olmakla birlikte, son bir yıldır tersi bir politika izliyor. ABD, bu politikanın bir gereği olarak son zamanlarda bölgedeki denkleme daha etkili bir güç olarak ağırlığını koymaktadır.

Özetle Ortadoğu'da kartlar yeniden karılıyor. Türkiye bölgede yaşanan yeni gelişmeleri gerçekçi bir bakış açısıyla değerlendirip milli güvenliğimizi koruyacak basiretli yeni politikaları vakit geçirmeksizin devreye sokmalıdır.

Sayın Başkan ve Meclisimizin Değerli Üyeleri,

Ana gündem maddemize yönelik düşüncelerimi sizlerle bu şekilde paylaştıktan sonra, şimdi de Odamızın yürüttüğü bazı faaliyetlere değinmek istiyorum.

İstanbul Sanayi Odası'nın bir marka değerli olma özelliğine sahip Sanayi Kongresi'ni, uzun ve yoğun uğraşlar sonucunda yeniçağın ruhuna uygun, yeni bir formata kavuşturmuş bulunuyoruz.

Yeni nesil ilk interaktif Kongremize "birlikte yaratmak" ve "işbirliği" kavramları damgasını vururken; Haliç Kongre Merkezi'nde 8 Ekim 2015 tarihinde, Anadolu'dan çok sayıda sanayi ve ticaret odalarının işbirliğiyle yapacağımız Kongremiz, adeta bir platforma dönüşecek.

Geçen yıl 12. Sanayi Kongresi'nde "Bütünsel Kalkınma için Vasatlıkla Yüzleşme" teması tartışılmıştı. Bu yıl ise "Vasatlıktan Çıkış için İnsan ve Kültür – Geleceđi Birlikte Kuralım" teması, eğitim odaklı olarak ele alınacak.

Yeri gelmişken, bu bağlamda çok önem verdiğimiz eğitimle ilgili yaşadığımız son gelişmeye dair düşüncelerimi kısaca paylaşmak istiyorum.

Değişik alanlarda yaşadığımız istikrarsızlık ve düzensizliklerden şikâyet ederken, eğitimde de istikrar ve düzeni bozacak bir adım geçen hafta atıldı. Bayram tatilinin takvimdeki yeri bir yıl öncesinden bilinmekle birlikte, okulların başlangıç tarihi bayram sonrasına ertelendi. Bu tür adımlarla eğitim disiplininin erozyona uğratılmasını doğru bulmadığımızı burada özellikle vurgulamak istiyorum.

İstanbul Sanayi Odası olarak önem verdiğimiz bir konuda gelecek hafta ilk adımı atıyoruz. Dünya genelinde ekonomik büyümenin en hızlı ve güvenilir öncü göstergesi İmalat PMI (Satın Alma Yöneticileri Endeksi) verileridir.

Dünyanın 30'u aşkın ülkesinde PMI verilerini açıklayan Markit Financial Information Services ile yapacağımız işbirliği sonucu; 1 Eylül 2015 tarihinden itibaren bu verileri, aylık periyotlarda İstanbul Sanayi Odası, Türkiye PMI İmalat Sanayi Raporu adı ile açıklamaya başlıyoruz.

Yine bu işbirliği kapsamında, Türkiye'de ayrıca bir ilke de imza atarak İstanbul'un şehir İmalat PMI'ı oluşturularak her ay kamuoyuna duyurulacak.

Bugünden itibaren Sanayi dergimizin mobil ve tablet uygulaması kullanıma açıldı. Artık dergimizin uygulaması indirilerek cep telefonu ve tabletlerde okunabilecek. Ayrıca uygulamamızda çok daha fazla fotoğrafa ulaşabileceksiniz.

Meclis salonumuzun fuayesinde çoğunuzun da fark edeceği gibi bazı tadilat ve değişiklikler gerçekleştirildi. Bu tadilata yaptıkları maddi katkı ve gösterdikleri ilgi için Meclis Başkanımız Sayın Zeynep Bodur Okyay'a teşekkür ediyorum.

Sayın Başkan, Meclisimizin Değerli Üyeleri, Kıymetli Onur Üyelerimiz ve Değerli Medya Mensupları,

Sözlerimi burada noktalarken; Değerli Konuğumuz Profesör Doktor Sayın Fuat Keyman'a tekrar hoş geldiniz diyor, hepinizi, şahsım ve yönetim kurulumuz adına bir kere daha saygıyla ve sevgiyle selamlıyorum.